

Regionale Klimaatdialogen

Klimaat 2-daagse 2021

- Stress Testen RNOB 2016
- Dialogen 2020 (Tauw ORG-ID 8-4-21)
- Dialogen 2021 (RHDHV concept)

Welke regionale partijen

- Woningbouwcorporaties(T)
- PNB (R)
- GGD (T&R)
- TBO's (R)
- ZLTO (R)
- Nutsbedrijven (T&R)
- Veiligheidsregio (T&R)
- Kennisinstituten (R)

Doel dialogen

- Schaalvoordeel
- Kennis delen
- Bewustwording
- Wie doet (al) wat?
- vervolg

Woningbouwcorporaties

Woningbouwcorporaties

Tauw

- Gemeente s-Hertogenbosch heeft akkoord gesloten met corporaties over mitigatie en adaptatie
- Deelname werkgroep lid aan pilot. Ervaringen delen met andere gemeenten.

Aangevuld in 2^e periode

Wordt aangevuld in definitief rapport

Provincie Noord-Brabant

Provincie Noord-Brabant (1) – Vervolgdialog #1

- Regionale **vervolgdialog #1**: info en data.
- Een andere actie of **regionale vervolgdialog #2** betreft de behoefte aan toelichting van stresstest door provincie:
 - Met name welke opgaven Regio NOB raken.
 - Mogelijk ook samen prioriteren wat belangrijk is in de uitkomsten van de stresstest.
- Als laatste kan er **een regionale vervolgdialog #3** plaatsvinden over de rolverdeling (en de rolonduidelijkheid) tussen provincie & gemeente.

Conclusie: hier zit meest 'energie' in, dus snel mee doorgaan!
Actie voor eerste vervolgesprek met provincie ligt bij projectgroep. Daarna aansturen op meer inzet vanuit werkeenheden/ provincie/ waterschap.

GGD

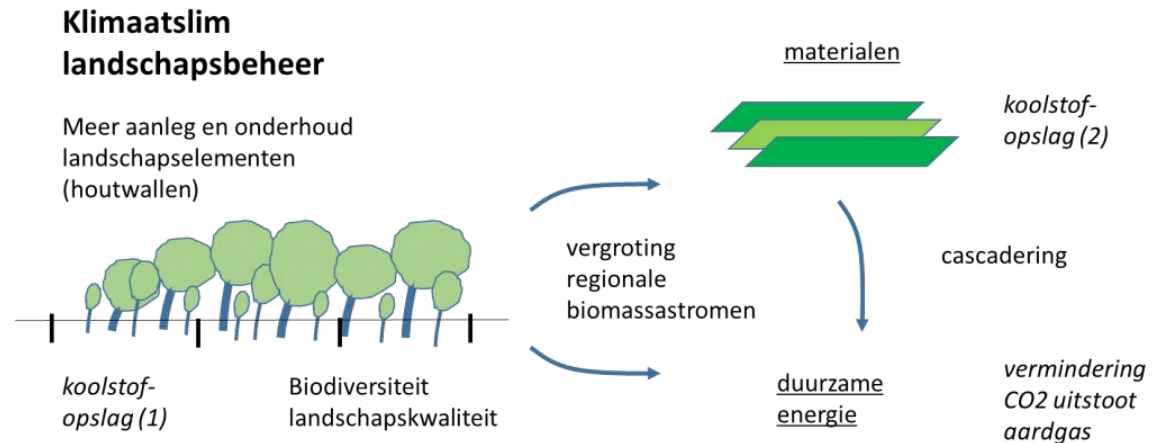
- Voorkomen ziektes, plagen: GGD met landschapsarchitecten en/of ecologen
- Gezonde leefomgeving in omgevingsvisie
- Hittemaatregelen opstellen: hitteplan
- Aansturen van GGD vanuit opdrachtgeversrol gemeenten: bijv onderzoek waterkwaliteit en gezondheid
- **Conclusie: er is naast een regionale dialoog ook behoefte aan een product dat je regionaal ontwikkelt (incl. sociaal domein) en lokaal toepast (vb: hitteplan)**

Terreinbeherende organisaties (TBO)

Terreinbeherende Organisaties

- De volgende observaties kunnen we meenemen uit de oriënterende telefoongesprekken:
 - TBOs staan positief tegenover een dialoog met alleen TBOs.
 - Er is veel afstemming tussen boswachters van NM en Brabantslandschap.
 - TBO's zijn uitvoeringsorganisatie en maken geen eigen beleid.

- **Conclusie:**
geen regionale dialoog nodig.

Beplanting – beheer – houtbenutting

ZLTO

ZLTO – Op verschillende schaal de dialoog voeren

- Het verschilt daarbij per schaalniveau met wie je om tafel zit (afdelingsvoorzitter, regionale belangenbehartiger, leden)
- Er is weinig uitwisseling over stresstesten met ZLTO en er wordt weinig gepraat over deze stresstesten binnen de ZLTO.
- Kans voor lokale **vervolgdialoog**: de stresstest moeten boeren inzicht verschaffen (en bewustwording creëren) in de kwetsbaarheden voor nu (en in de toekomst).

Conclusie: geen vervolgdialoog nodig maar, er zit wel een informatie-uitwisselingsbehoefte.

Maar moet de regio dit doen?

Daarnaast hebben agrariërs het meeste aan lokale specifieke (zelfs kavelgerelateerde) informatie.

Nutspartijen

1. Participatie van NOB in de stresstest van Brabant Water en de omgevingsdialoog die daarop gaat volgen.
2. Knelpunten klimaatverandering in drinkwater regionaal oppakken en resultaten inbrengen bij de wateropgave (regionaal -> subregionaal)
3. Aquathermie meenemen (ook hierbij multischalig werken)
4. Afspraken maken over hoe op de langere termijn samen meer met minder geld te bereiken (vergelijking Waterbeheer 21^e eeuw)
5. Uitwerken van een samenwerkingsovereenkomst eind augustus 2020 in Veghel (op 1,5 meter)

Nutspartijen – vervolgdialoog drukte in de ondergrond

- De dialoog was erg oriënterend van aard
- Er lijkt momenteel geen extra meerwaarde om nog een regionale dialoog te voeren met deze partijen
- Een regionale **vervolgdialoog** tussen bevoegd gezag lijkt wel zinvol op het thema ‘ondergrond’
 - Botsende belangen, toenemende drukte en complexiteit (door integraliteit) in de ondergrond.

Hierbij conclusie: geen regionale dialoog nodig, wel lijkt dialoog over de ‘ondergrond’ relevant. Hiervoor verschillende partijen uitnodigen (vraag: is de regio NOB hier wel trekker van?)

Reactie projectgroep

- Zeker wel een regionaal belang.
- Verlegregeling gelijk trekken over gemeenten.
- AS50+ hebben bv. een verlegregeling. Mogelijk een verhaal om over hele regio deze regeling uit te rollen. Hoe klimaatadaptief? Het is een uitvoeringsregeling over verleggen van kabels en leidingen.
- Zorg over energietransitie en klimaatadaptatie.

Conclusie:

- Projectgroep brengt voorstel verlegregeling in bij werkeenheden LvC , Meierij.
- Communicatie tussen energietransitie en klimaatadaptatie. Signaal (warmteplannen) of die wel realistisch zijn. Projectgroep vraagt na bij RES.

Veiligheidsregio

Veiligheidsregio

Impactanalyse van overstromingen, het risicoprofiel met beleidsplan zouden worden voorgelegd in 2019.

Focus m.n. gericht op overstromingen.

De veiligheidsregio was van plan een netwerkbijeenkomst te organiseren in april 2020. Op dit moment (maart 2021) is nog niet bekend wanneer deze netwerkbijeenkomst wordt gepland. Op deze bijeenkomst zou het goed zijn als er vanuit de regio een presentatie hierover gehouden wordt.

Veiligheidsregio Brabant-Noord

- Focus verbreed naar thema **risicobeheersing** met andere belangrijke thema's zijn:
 - De droogte effecten op waterkeringen;
 - Waterkwaliteit / gezondheid / bevolkingszorg;
 - Brandbestrijding;
 - Drinkwatervoorziening en in die relatie sproeiverboden.
- Regio NOB is met het achterliggend gemeentelijk netwerk een belangrijke stakeholder voor de Veiligheidsregio voor kennisuitwisseling en contacten.

Conclusie: Veiligheidsregio is 'druk intern' bezig met risicobeheersing (zijn eigen huiswerk aan het doen). Enige wat regio kan doen is contact warmhouden en bij hen 'inchecken' waar de behoefte ligt.

Kennisinstellingen/instituten

Kennisinstellingen/ instituten

- Dialoog gepland om 16.00 deze middag:
- Onderwerpen:
 - Voorbereid door gesprekken (telefoon)
 - Kennismaking en kennisdelen
 - Aandacht voor opleiden van juiste personeel klimaatadaptatie?
 - Aandacht voor delen van kennis over klimaatadaptatie
 - Aandacht voor innovaties

Meest interessante/opvallende/opmerkelijke inzichten en constatering(en) (1)

- Te weinig aandacht voor **droogte**.
- Moeilijk om naar **uitvoering** te gaan. Delen van informatie gaat goed (en deelnemers zijn enthousiast). Veel bereidheid om gesprek aan te gaan. Hoe nu verder?
- Zelfde **data** gebruiken, zelfde conclusies uit halen als verschillende organisaties. Winst te halen in datadeling. Gezamenlijk ontsluiten, bv. GGD (Brabantscan en klimaatatlassen zitten veel dubbelingen in).
- Mogelijk ook de combinatie intern bij gemeente tussen **sociaal domein** en **waterdomein**.

Meest interessante/opvallende/opmerkelijke inzichten en constatering(en) (2)

- Regionale afspraken maken over bv. **Duurzaamheidsakkoord**, dat samen met **woningcorporaties** wordt vastgesteld met vaste procesafspraken over hoe je zaken anders kan doen. Denk bijvoorbeeld aan wisseling van huiseigenaar dat op dat moment de tuin anders wordt ingericht.
- **Capaciteit:** Inzet nodig om ambitie, doelstellingen ook opvolging te geven aan goede energie uit gesprekken. Het is nu niet te doen voor projectgroep
- **Middelen:** Veel klimaatthema's framen en als het een raakvlak heeft met water kun je binnen de richtlijnen van rioleringsheffingsgelden gelden vrij maken. Veel dingen vallen te schuiven/relateren.

Hoe zien jullie de samenwerking tussen projectgroep en werkeenheden? (1)

- RNOB – organisatie voorstel recent gepresenteerd in kerngroep.
 - Drie varianten met activiteiten als terugkoppeldagen.
- Samenstelling werkregio is vaak nog gerelateerd aan water. En klimaat aan tafel? Te groot, teveel?
- Opvolging van dialogen – bij de werkeenheden?
 - Verantwoordelijkheden ligt bij werkeenheden. Uitvoering bij werkeenheden is lastig.
 - Vanuit projectgroep aangeven bij werkeenheden wat is nodig. Hoe gaan we dat bemensen (dat vraagstuk neerleggen bij werkeenheden).
- Kunnen wij (regionale projectgroep) niet wat dwingender zijn richting de werkregio's?
- Bredere vraag voor capaciteit bij werkregio's/ eenheden.

Oplevering dialogenrapport

1. Opmerkingen projectgroep verzameld
2. Nieuwe dialogen verwerken (kennisinstituten en Veiligheidsregio)
3. Actielijst opstellen per dialoog met verantwoordelijke
4. Bespreken met werkeenheden
5. Bestuurlijke traject naar regiodagen (2022)

